

port, regner jeg naturligvis med, at vi får lejlighed til senere i år her i Folketinget at drøfte den fremtidige indsats over for pesticiderne.

Baggrunden for denne opdeling mellem på den ene side pesticiderne og på den anden side industrikemikalierne er, at pesticiderne, som har begrænsede anvendelsesområder, og som findes i et overskueligt antal, er reguleret gennem en godkendelsesordning – i øvrigt en godkendelsesordning, som jeg tror alle, der har behandlet den, har udtalt sig meget anerkendende om – mens industrikemikalier, som findes i et uoverskueligt antal og med mange forskelligartede anvendelsesområder, i almindelighed kun er reguleret gennem reglerne om fareklassificering og mærkning, reglerne om anvendelse af nye stoffer og risikovurdering af eksisterende stoffer, samt for udvalgte stoffers vedkommende regler om anvendelsesbegrænsning.

Herudover findes der i andre ministeriers lovgivning regler om anvendelse af kemiske stoffer i fødevarer og i lægemidler til mennesker og dyr. Disse er heller ikke berørt i strategien, da der er tale om en meget nøje regulering i anden lovgivning, og de adskiller sig også fra industrikemikalierne ved, at det er meget veldefinerede anvendelsesområder, det drejer sig om.

Nogle af kritikerne af regeringens kemikaliestrategi har advaret imod, hvad de læser i strategien som en »kemiforskrækkelse«, og understreger, at det moderne samfund, den moderne civilisation, jeg havde nær sagt den moderne industri og komfort, simpelt hen ikke var mulig uden anvendelse af kemiske stoffer.

Jeg er naturligvis fuldstændig enig i, at vi ikke skal lade os forskrække og havne i den grøft, der betyder, at man siger nej til anvendelse af den moderne kemiske produkter.

Vi ved også, at opdelingen mellem naturligt forekommende stoffer og syntetiske stoffer som udtryk for, hvad der er rent og trygt, og hvad der ikke er rent og trygt, ofte kan være vildledende. Bly, eksempelvis, er et i naturen forekommende stof, som er stærkt giftigt og svært nedbrydeligt. Det er vi naturligvis nødt til at regulere, selv om det er et naturligt forekommende stof. Mange syntetiske stoffer derimod er helt uskadelige og kræver ingen regulering fra vores side.

Når jeg alligevel mener, at vi har grund til bekymring, skyldes det, at produktionen og forbruget af kemiske stoffer i løbet af de sidste 50 år er steget helt eksplosivt. Jeg er opmærk-

som på, at denne udvikling har haft mange gode effekter i form af bedre og billigere produkter, lettere arbejdsprocesser osv. I de seneste år, for ikke at sige i de seneste årtier, har vi imidlertid måttet erkende, at nogle af de stoffer, som vi bruger i endda meget store mængder, har skadelige effekter for enten mennesker, natur eller miljø. Hertil kommer, at størstedelen af de mange stoffer, vi anvender, slet ikke er undersøgt til bunds.

Denne situation stiller os naturligvis i et dilemma, det, man kunne kalde civilisationens dilemma. Vi skal finde ud af, hvordan vi kan undgå de skadelige effekter uden at opgive det moderne velfærdssamfund, det moderne industrisamfund, vi lever i, og som vi – trods alle problemer – også værdsætter.

Desværre er de lette løsninger svære at få øje på. Det skyldes bl.a., at antallet af stoffer, som anvendes, er så umådelig stort, og at vi ikke ved nok om stoffernes effekter til at kunne afgøre, hvilke stoffer der kan være skadelige, i hvilke anvendelser og i hvilke koncentrationer de kan være skadelige, og hvilke der er harmløse.

I de senere år er der gjort en indsats, men jeg er nødt til at sige, at problemerne langtfra er løst. I et forsøg på at beskrive veje til at løse problemerne har regeringen offentliggjort sin strategi for en styrket indsats på kemikalieområdet. Strategien beskriver, hvad vi har gjort i de senere år, hvor problemerne er, og hvilke initiativer vi kan tage i de kommende år. Den er opdelt i, hvad vi selv kan gøre her i Danmark, hvad vi skal arbejde for i EU, og hvad vi skal arbejde for på verdensplan, altså på et globalt plan.

Denne opdeling skyldes, at det varierer fra stof til stof, bl.a. afhængig af anvendelsesmåden, og hvordan det spredes, om vi kan løse problemerne selv, eller om vi er nødt til at søge fælles løsninger med andre lande.

På det hjemlige plan, altså på det nationale niveau, har vi i ministeriet, altså Miljø- og Energiministeriet, inden for det sidste år taget en lang række initiativer i relation til problemerne, der er forbundet med kemiske stoffer. Vi arbejder for det første for, at problemerne angribes bredt gennem en produktorienteret miljøindsats, hvor man sætter fokus på produktionens samlede miljøbelastning set i et livscyklusperspektiv, altså produkterne fra vugge til grav, herunder også deres indhold af kemiske stoffer.